

Prædiken til 16. søndag efter trinitatis

Luk. 7, 11-17

Dette hellige evangelium skriver evangelisten Lukas: Derefter gik Jesus til en by, som hedder Nain, og hans disciple og en stor skare gik sammen med ham. Men da han nærmede sig byporten, se, da blev der båret en død ud, som var sin mors eneste søn, og hun var enke; og en stor skare fra byen fulgte med hende. Da Herren så hende, ynkede han over hende og sagde: »Græd ikke!« Og han gik hen og rørte ved båren. Bærerne stod stille, og han sagde: »Unge mand, jeg siger dig: Rejs dig op!« Da satte den døde sig op og begyndte at tale, og Jesus gav ham til hans mor. Alle blev fyldt af frygt og priste Gud og sagde: »En stor profet er fremstået iblandt os, og Gud har besøgt sit folk.« Og det ord om ham nåede ud over hele Judæa og i hele omegnen. Luk 7,11-17

Denne evangelietekst tror jeg, der er mange præster som allerhelst var fri for at prædike over, og menigheden måske helst fri for at høre om, for den ligger så fjernt fra vores erfaringsverden. Vi har hørt om enker, der mister sønner, men ikke om at de døde rejser sig af døden og træder tilbage i vores verden! Men vi bestemmer ikke selv teksterne, de ligger fastlagt, så hvert andet år på denne søndag, er vi nødt til at tage livtag med det, der gør allermest ondt.

Det kender vi til gengæld godt fra vore liv, at ind imellem tvinges vi til at konfronteres med det, som gør ondt, det vi helst var fri for. Vi kan forsøge det bedste, vi har lært at navigere uden om smerten, sorgen, døden og tabet, men det rammer ned i vores liv, det er uundgåeligt. Det møder os, og vi må forholde os til det, og sådan er det så denne søndag. Og hver gang vi møder døden, må vi forsøge at finde, ikke en mening med den, men en mening i den.

Evangeliet er på én gang fyldt af sorg og smerte, og når man læser igen, får man øje på, at der også er liv.

Det er som regel sådan, at ved det første møde med døden, så skygger den for alt andet. Så ser vi kun tabet og smerten, og når vi så har sundet os lidt, opdager vi, at kvinden ikke er alene. Hun er omgivet af en stor skare fra byen, de følges med hende, og vi bliver klar over, at hun skal hverken bære den døde søn eller den store smerte alene. Og som hun kommer der, i sit livs største krise, møder hun Jesus, og med det møde bliver døden vendt til liv. Det gør den også i vores liv. Mødet med Jesus ændrer vores syn på døden. For med Jesus får vi givet et håb om, at døden ikke er den stærkeste kraft. Vi gi-

ves et håb om, at der også er liv på den anden side af dette livs grænse.

Vores erfaringer viser os desværre ikke, at de døde, sådan fysisk, står op til et liv her på jorden, men døden får på den anden side heller ikke lov at få det sidste ord, for vi oplever, at livet trænger sig på, selv efter døden, og de døde fortsætter med at leve i os.

Kvinden, vi ynkes over i evangeliet, har lidt sit andet tab. Hun er enke og har mistet sin søn, og vi har en fornemmelse af, at tabet af et barn er den største smerte, man kan opleve – og hun er oven i købet socialt set meget udsat. På Jesu tid var enkerne en meget udsat gruppe, det offentlige tog ikke over, så de levede på familiens og andres nåde, uden andres hjælp kunne man ikke klare sig. At være enke var et liv i trange kår, og kvinden her har så også mistet sin eneste søn, den eneste der var tilbage til at forsørge hende. Uden mand og søn var hendes muligheder og overlevelsesvilkår markant forringet, nærmest umulige.

Kvinden er sørgende, og hun er nødlidende. Hun er en af dem, der kan få det til at løbe koldt ned ad ryggen på os, fordi vi bliver mindet om livets skrøbelighed, og vores egen frygt, for når vi bliver tvunget til at læse og høre og forholde os til livets største smerte, så kan vi ikke undgå at tænke på vores eget liv.

Hvad er vores livs største sorger? Hvad er vores største frygt? Hvordan skal et menneske kunne overkomme så megen smerte? Ville jeg kunne klare det?

Og selv om døden er et vilkår for alle mennesker, selv om vi må konfronteres med vo-

res egen og andres død, så er døden noget, man ikke kan se i øjnene ret længe ad gangen. Det gør for ondt. En læge, Irvin Yalom, har beskrevet det i en bog om dødsangst. Han siger: ”At se på døden er ligesom at se på solen, man kan ikke kigge direkte på solen, man kan måske vende sit blik mod solen, men kun i glimt, for vi blændes af den”. Vi har meget svært ved at acceptere, hvis ikke lægerne kan hjælpe os. Vi er blevet vant til, at videnskaben kan så meget, at vi til tider glemmer eller nægter at acceptere, at døden er en af de ting, videnskaben ikke har fået bugt med.

Førhen havde man et lidt andet syn på liv og død. I ældre tid havde man et latinsk begreb, der lød: Memento mori: Husk på, at du skal dø. – Det var vigtigt at holde sig døden for øje, og derfor var billedkunsten fuld af motiver med død, stillebener med symboler på døden: et timeglas, et kranium, et lys uden flamme, en flue på et æble – alt sammen for at minde om døden. Det lyder måske lidt hårdt, men dvæler vi lidt ved tanken, må vi jo indrømme, at døden skærper vores opmærksomhed på livet. Den får os til at sætte pris på det, vi har, og udnytte de muligheder, vi bliver givet. Den giver os noget at glæde os over, noget at takke for, noget at passe på og sætte pris på.

Ved døden når vi en grænse, så er der ikke mere at sige, mere at gøre, så er det for sent at fortryde og gøre om, og holder vi os det for øje, så får vi måske netop gjort og sagt noget af det, der giver livet værdi.

Det ændrer ikke på, at tanken om døden er en skræmmende tanke, og når vi rammes af død og tab, kan vi derfor komme til at over-

veje, om det er det værd? Skulle vi hellere lade være med at forelske os? Skulle vi hellere lade være med at have gode venskaber? Skulle vi lade være med at få børn? Tør vi investere i livet? Vi ved jo, at det medfører tab. Der er fare for at blive skuffet, svigtet, såret og at miste. Der er fare for, at vi ikke kan tage vare på det liv, som andre lægger i vores hænder, ulykken bor i glæden, og kærligheden - det ender med sorg, det er bare et spørgsmål om tid ...

Det gør ondt, var det så ikke lettere at lade være? Jo, måske lettere, men ikke bedre. Så nej, selvfølgelig skal vi ikke lade være. Vi kan ikke undvære livet og kærligheden, og naivt og tillidsfuldt bliver vi ved med at kaste os ind i kærligheden og heldigvis.

Frygten kommer ind i vores liv, når vi mister, men den kommer faktisk også til os, når livet skænkes os. Det bedste og største i livet får jo netop sin store betydning, fordi det er værdifuldt, fordi det er skrøbeligt, og fordi vi kan miste det. Og derfor er det ikke meningen, at vores liv skal være endeløst, dødens grænse giver alt andet værdi, også selv om vi ikke kan se det i sorgen.

Og når vi rammer livets bund, opdager vi også, at selv i den dybeste smerte og sorg vil der vokse liv. Vi vil opdage, at der er nogen omkring os, der bliver ved med at insistere på liv, nogle der tålmodigt støtter og hjælper, bærer med og giver os små kærlige spark. Vi magter ikke livet selv – men det skal vi heller ikke. Vores liv kan groft sagt deles i tre: Det vi bærer på selv, det andre bærer med på, og så den del som Gud bærer på.

Vi lever et liv på de andres og på Guds nåde,

ikke kun ved egen hjælp, men også ved Guds og vore medmenneskers hjælp vendes vores liv igen til glæde.

Vi har ikke lyst til at høre om enken, vi har ikke lyst til at kigge på døden, for den blænder os, men samtidig så prikker det til os, minder os om livet, det minder os om, at vi skal øve os i at nyde, det minder os om, at vi netop skal fylde vores liv med mennesker, som betyder noget for os, at vi selv kan gøre en forskel for dem, der sørger, og så minder døden os om det, vi har, og om det vi aldrig kan miste.

Natalia Packert Andresen

Skive

Salmer:

224, 523, 294, 537, 678, 731

Redaktion

Valgmenighedspræst
Margrethe Dahlerup Koch
V. Strandbjerg 32
6950 Ringkøbing
mdkoch@mail.dk

Sognepræst
Søren Jensen
Byløkken 27
8240 Risskov
sjen@km.dk

Søndagslæsning
udkommer hver uge på
www.grundtvig.dk
– hvor man også
kan tilmelde sig
elektronisk nyhedsbrev
om Søndagslæsning

Grundtvigsk Forum
Farvergade 27
1463 København K
Telefon 3373 2800
vartov@vartov.dk